

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Sanguis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A mittere, quam beneficio non demereatur: ideoque in omnem terram exivit sonus eorum, qui nos pie sancteque instituerunt.

TEMPERANTIA. CAP. XIV.

Gangi mox Nilus adjungunt, per quem Temperantiam intelligi volunt. Alluit Nilus planitiem ^{Secundus.} Ægypti. Ægyptus in Divinis literis voluptatem & deliciarum illecebras significat, ut de ferociente Equo, suo dictum Commentario, qui latos Ægypti campos gaudet insultare. Lex igitur Israëlitis, data est in Ægypti captivitate detentis, hoc est, nequitie ac effeminationibus impurissime deditis, ut ex Ægypto quam ocysime recederent, succinque lumbos Agnum ederent, quod est temperantia signum: castos enim oportet, & vivo ablutos flumine, sacra Deo ferre, supremique numinis Pascha celebrare. Gæon hic annis Hebræis est, à quo terram etiam Æthiopicam perli dicunt: nempe ut despiciatissimum corpus abluat, & libidinis ardorem extinguat. Æthiopia enim, ut nonnulli divinarum literarum interpretes exponunt, abjecta, vilis, despiciata sonat, cujusmodi nostrum est corpus Æthiopiæ: perquam simile, quod scelerum infecta macula deturpant, & adusque nigri coloris ferruginem insciunt.

FORTITUDO. CAP. XV.

Tertius annis Tigris est, qui fluviorum omnium velocissimus perhibetur, nomenque illi tam animi ^{Tertius.} mali omnium rapacissimo, quam fluvio velocissimo, à sagitta est, Armeniorum lingua: qua enim parte ex Armenia in Mesopotamiam labitur, ibi propter rapidissimam velocitatem Tigris sagitta dicitur. Per hunc fortitudinem interpretantur: quod fortitudo cursu quodam pernici concita, obstantia quæque demoliri atque prostrernere videatur, nullisque obicibus oppositisque molibus, aut obflaculis impediri, quin quo ferri destinarit, eo victrix prorumpat.

JUSTITIA. CAP. XVI.

Quartus est Euphrates, per quem fecunditatem & fructuum exuberantiam intelligi volunt, ac ^{Quartus.} perinde justitiæ symbolum esse. Ex nulla siquidem virtute opimiores latioresque fructus colligi feruntur, quam ex æquitate. Hinc Ceres, quod sæpe diximus, *Legifera* Poëtis eademque *Astræa*. ^{Yen. i. Geor. Fundit ha-} Hinc tellus ipsa justissima, ac ipsius justitiæ simulacrum perhibetur. Putant vero plerique Euphratem ^{mo faciem} *Ἰσχυρὸν* appellatum, quod nulla res magis, quam æquitas ac justitia, humanum genus latissimo ^{facilem} *Ἰσχυρὸν* perfundet, & hilaritate repleat affluentius. Ex his igitur manifestum est, quibus aquis implumis ^{facilem} *Ἰσχυρὸν* Accipiter noster lustrari possit, atque itemtidem ita plumescere, easque alas emittere, ut non supra ^{facilem} *Ἰσχυρὸν* nubes tantum, quod faciunt grues, sese attollere, verum super omnes cælorum orbis efferri valeat, parique cum Aquila honore acceptus, in ipsius Jovis gremium audeat volitare.

SANGUIS. CAP. XVII.

Habet præterea similitudinem Accipiter cum anima, ut aquam omnino non bibat, sed solo sanguinis suctu sitim levet, quo uno & anima ipsa nutriri quodammodo videtur. Ideo, veteri illo ^{Sanguinis} *Ἰσχυρὸν* instituto, libaminibus quæ pro anima parabantur, sanguis apponebatur. Et Deuteron. xii. sanguinem hostiarum pro anima esset monet Moses idcircoque non debere nos animam comedere cum ^{legu veteris} *Ἰσχυρὸν* carnis. Passim vero Levitico monemur, sanguinem non esse comedendum, quia uniuscujusque ^{interpreta-} *Ἰσχυρὸν* carnis anima sit in sanguine. Sed præcipue capite 17. interminat Deus exitium cuiuslibet, tam ex ^{mo} *Ἰσχυρὸν* progenieque Israëlitis, quam etiam hospitibus & peregrinis, qui apud eos diversissent habitarent, ^{mo} *Ἰσχυρὸν* ve, si sanguine vesci ausi fuerint: quem ea de causa datum eis asseverat, ut super altari per eum ^{mo} *Ἰσχυρὸν* animas suas expiarent, essetque ita sanguis animæ litatio: dum funderetur per altaris circuitum, & quod ^{mo} *Ἰσχυρὸν* residuum esset, terra operiretur. Quod vero dictum, *Uniuscujusque animam in sanguine ejus esse*, nequaquam intelligendum est, substantiam animæ esse sanguinem, ait Hesychius, sed quod societatem cum ^{mo} *Ἰσχυρὸν* carne per sanguinem habeat. Unde quidam sanguinem *anima Vehiculum* appellarunt: emissus enim ^{mo} *Ἰσχυρὸν* ubi frigere cœperit, à carne dissolvitur, avolatque anima. Eaque de causa Ægyptii, si sanguinem significare

Vergil lib.
9. Aeneid.
Aeneid, l. 2

gnificare voluissent, Accipitris imaginem faciebant. Multorum sane opinio fuit, animam esse sanguinem, sive ut Empedocles arbitrabatur, in sanguine. Hinc illud apud Poetas, *Purpuream vomit illa animam*. Et, *Vitam cum sanguine fudit*, & alia hujusmodi. Et apud Ovid. Pythagorico monitu exturbare quorumcumque animalia cognatas nobis animas nefanda caede ideo prohibemur, ne sanguine sanguis alatur, & in hanc sententiam tum apud Græcos, tum apud Latinos plurima. Quamvis alio significato accipi purpuream animam, alio de Piscibus commentario docuimus, ubi agitur de purpurea una icu collidenda, si sanguinem ad tinctum comparare voverimus. Sed quantum ad eos pertinet, qui sanguinem animæ commiscunt, ego non ita fuerim impius, ut non profitear, de brutorum animis hoc tantum intelligi, de quibus capite nono Genesios scriptum est, *Anima illius in sanguine est*, cum in homine tantum ex animalibus, anima per se vitæ sit, suæque se contineat immortalitate. Et quamvis Salomon pro concione tertia, unum eundemque interitum hominis, & jumentorum, & æquam utrorumque conditionem, ex impiorum opinione posuerit: ex sua tamen sententia, pulverem ad terram reverti, spiritum ad eum qui dederat, asseverat. Basilius ad hæc, ubi concione octava dicit quinto locum exponit. *Educat terra animam viventem*, brutorum tantum animam esse sanguinem dicitur. Ait vero sanguinem coactum in carnem suapte natura verti, carnem autem corruptam in terram redire, unicuique manifestum: itaque jumentorum animam terream quandam esse naturam. Eos verò valere jubet, quos nihil quicquam pudet animas suas, Equorum, & Canum, in eadem specie collocare, quique se ipsos etiam, & mulieres, & frutices, & æquoreos Pisces olim fuisse reminiscantur, idque afferere non erubescant: quos quidem Pisces fuisse nemo sanæ mentis dixerit, quo vero tempore ista hæc literarum monumentis mandavere, expertes magis rationis quam Pisces fuisse, quilibet mente judicioque polleat, dubio procul asseverarit. Illud verò commercii cordi est cum sanguine, ut ex Philosophorum observatione compertum sit, cor iis omnibus esse, quibus & sanguis: id quod etiam de jecinore proditur. Neque tamen infirma est eorum opinio, qui nonnihil sanguinis ab jecinore procedere judicant. Sedenim potior eorum, qui sanguinis principatum cordi dedicarunt, à quo, tamquam à fonte perenni, in venarum conceptacula diffundatur, nusquam enim nisi in corde sanguinem concrecere, ex Medicorum & Aristotelis traditione dicimus, in quo quidem primum oritur, etiam antequam totum corpus informetur, quæ idem latius libro de Animalibus tertio pertractat. Ac ne interim nos plura de anima, de corde, de sanguine differamus, ea consulto præteribimus, quæ dici possent, si quid cordi, quid jecinori, quid arteriis, quid venis inseruiat, & unde triplex animæ potestas originem & fundamentum consequatur, repetere voluissimus: sed enim hæc ita breviter tacta sufficere visa sunt, pro reditione causæ, cur talia Sacerdotes Ægyptii pingere commenti essent. Illud addam, sanguinem religiosissimò Hebræorum ritu in summo cultu semper habitum, quem ex alite qualibet effusum simulac ostenderint, inperso pulvere sepelire pro magno negotio habent, quod persuasum illis ex Prophetarum dictatis, sanguinem ad contractæ labis abolitionem, & minorum depurationem facere: sed non intelligunt, mysterium id ad pretiosissimum Christi sanguinem spectare, cujus aspergine maculæ omnes nostræ, cum expiari voverimus, abluuntur.

Cor enim
ex Aristot.
spons arteri-
arum, & venarum,
sensuum.

VICTORIA GLORIAE. CAP. XVIII.

Accipitris
super aliis
reliquas
præstantia.

Deniq; propter eas dotes, quas huic aliti natura supra volatilium aliorum conditionem elargita est, factum, ut in univèrsam Accipiter esset excellentiæ hieroglyphicum, præcipueq; victoriæ significaret: nam reliquas omnino voluces volatu antecellit. Neque frustra Theoclymenus apud Homerum, observato Accipitris auspicio, Telemachum bene sperare jubet, ejusque genus in Ithaca supra reliquorum omnium gloriam potens, celebre & illustre futurum pollicetur. Ea sanè Accipitris prærogativa est, ut agilitatis in volando principatum obtineat, ab eoque desumantur præclara illa alarum insignia, quæ cumque in hujusmodi deveniant gloriæ significatum. Hinc Victoriæ hieroglyphicum passim in numis, & monumentis alatum, quia victoriæ partæ fama sese statim humo tollit, amplexaq; gloriæ per summum æthera latè volat, perque immensos terrarum tractus expanditur, offensiones impedimentaq; omnia agilitate sua declinans. Hinc ipsi numi Victoriati dicti, quibus